

SVENSKA
HÖRSELFÖRBUNDET

40

2/2026

Vihörs

**Svenska
hörselförbundet
1986-2026**

8

Ett engagemang
som har följt med i
vardagen

12

Grundat för att bestå
- byggt för att växa

20

Hörselvännerna är
så värdefulla

Innehåll

- 6 Ledare: För 40 år sedan, idag och om 40 år
- 8 Sven Tåg: Ett engagemang som har följt med i vardagen
- 12 Grundat för att bestå – byggt för att växa
- 16 Hörselrådgivare – ett värdefullt stöd i vardagen
- 18 Hörselhunden Hasse
– 20 år av lek, lärande och lyssnande
- 20 Camilla Holmström:
Hörselvännerna är så värdefulla
- 24 Minnen genom åren
- 28 Forskning: När hörapparaten börjar tänka själv
- 30 Kurser 2026
- 33 Medlemsföreningar
- 39 Mikaela Nylander: Äntligen – trägen vinner

S.6

S. 8

S. 20

S. 28

Tillsammans vidare

Svenska hörsselförbundet fyller i år 40 år. Det är en milstolpe värd att stanna upp vid. Inte bara för att blicka tillbaka på vad förbundet har åstadkommit, utan också för att se den kraft och det engagemang som fortfarande driver verksamheten framåt.

Under den korta tid jag hunnit fungera som ordförande har jag redan med glädje märkt av det stora engagemang som finns inom förbundet. Det märks i samtalen, i idéerna och i viljan att göra skillnad för människor med hörselnedsättning runt om i landet. Det är ett engagemang som genomsyrar hela organisationen.

Bakom varje verksamhet som ordnas, bakom varje projekt som genomförs och bakom varje beslut som styrelsen fattar finns vår värdefulla och engagerade personal. De som med kunskap och omsorg verkställer all vår verksamhet och skapar förutsättningar för mer kunskap, mer insikt och därmed också en bättre vardag för så många. Det arbete som görs bakom kulisserna syns kanske inte alltid utåt, men det är helt avgörande för att verksamheten ska fungera, utvecklas och vara till den stöd och den hjälp som behövs i vardagen.

I varje förening behövs människor som drivs av övertygelse och en vilja att bidra. Eldsjälarna är ofta de som tar det där extra steget – de som ordnar aktiviteter, välkomnar nya medlemmar, driver frågor vidare och fortsätter arbeta även när vägen framåt känns lång. I en ideell organisation är sådana personer ovärderliga. De skapar gemenskap och kontinuitet. De bär med sig erfarenheter och kunskap som hjälper förbundet att utvecklas, samtidigt som de inspirerar andra att engagera sig. Många av dem har varit aktiva under lång tid och har sett både med- och motgångar. Ändå fortsätter de, därför att de vet att arbetet gör skillnad.

Eldsjälar finns det även många av inom Svenska hörsselförbundet. Och det hoppas jag att det kommer att finnas även framöver.

För att uppvakta Svenska hörsselförbundet kan man ge en gåva till förbundets jubileumsfond. Gåvorna till jubileumsfonden används för att stöda ett mer tillgängligt samhälle där alla hörselskadade ska vara fullt delaktiga. Helsingforsregionens hörsselförenings fond stöder i sin tur unga hörselskadade – ett fokusområde som är högaktuellt. Unga människor behöver både gemenskap och förebilder för att se att de inte behöver vara ensamma med sin hörselskada. Med ökad kunskap, förståelse, anpassningar och tillgång till hjälpmedel kan de utvecklas på lika villkor som andra. När samhället uppmärksammar deras behov skapas trygghet, delaktighet och bättre möjligheter att växa upp till självständiga personer.

Genom att satsa på nästa generation stärker vi inte bara individer, utan också framtiden för hela förbundet. Det är ett sätt att föra vidare det engagemang och den framtidstro som har präglat Svenska hörsselförbundet under fyra decennier. Utan detta engagemang – från personal, förtroendevalda och medlemmar – hade Svenska hörsselförbundet inte varit vad det är idag.

När vi nu firar 40 år finns det därför all anledning att rikta ett varmt tack till alla de människor som genom åren har bidragit med sin sakkunskap, tid och engagemang.

Sandra Bergqvist
Förbundsordförande

Vi Hörs är Svenska hörsselförbundets medlems-tidskrift och den enda svenskspråkiga tidskriften i Finland som fokuserar på hörselfrågor. Tidskriften utkommer med fyra temanummer per år och skickastillallamedlemmariförbundetsföreningar. År 2026 ges Vi Hörs också ut som e-tidning på vihors.horsel.fi.

Utgivare

Svenska hörsselförbundet rf

Ansvarig redaktör

Nora Strömman

Redaktör

Tina Kärkinen

Adressändringar och prenumerationer

Pris för årsprenumeration är 25 euro
Lösnummer 7 euro

Nästa nummer utkommer i september

Skicka material senast 21.8.2026
Tema: Hörsel i vardagen

Respons och material

anne.sjokvist@horsel.fi eller per post till
Nordenskiöldsgatan 18A
00250 Helsingfors

Redaktionsråd

Nora Strömman
Anne Sjökvist
Sandra Alldén
Emil Rönnberg
Emmy Nyström

Pärmbild

Foto: Svenska hörsselförbundet

Layout och ombrytning

Tina Kärkinen

Annonser

Johnny Åstrand och redaktionen

Upplaga: 3200

Tryckeri: KTMP Group
ISSN 0787-9520

Vi hörs finansieras med medel från Amos Andersons fond och understöd från Social- och hälsovårdsministeriet.

Svenska hörsselförbundet

Nordenskiöldsgatan 18A

00250 Helsingfors

tfn. 050 476 2475

kansli@horsel.fi

Tfn: 050 462 0056

Verksamhetsledare

Nora Strömman

nora.stromman@horsel.fi, 044 533 3964

Evenemangskoordinator

Annica Wahrman

annica.wahrman@horsel.fi, 044 533 3947

Sakkunnig inom påverkansarbete

Maija Nilsson

maija.nilsson@horsel.fi, 044 533 3649

Ekonomiansvarig

Karola Asplund

karola.asplund@horsel.fi, 044 243 3463

Redaktör fr.o.m. 1.8.2026

Anne Sjökvist

anne.sjokvist@horsel.fi, 050 301 7202

Informatör fr.om. 1.9.2026

Emmy Nyström

emmy.nystrom@horsel.fi, 050 314 0015

FÖRBUNDSSTYRELSEN 2026-2028

Förbundsordförande

Sandra Bergqvist, Nagu

Vice ordförande

Anita Ismark, Korsnäs

Styrelsemedlemmar

Pehr Löf, Jakobstad

Solveig Thun-Wilén, Esbo

Eivor Larpes, Vasa

Suppleanter

Cecilia Ingves, Malax

Nils-Erik Kloo, Korsholm

Vi fyller 40!

I det här jubileumsnumret stannar vi upp en stund och blickar både tillbaka och framåt. Här kan du läsa om hur vi jobbar med hörselfrågor, om våra medlemsföreningar, vår kurs- och hörselrådgivarverksamhet samt om förebyggande arbete bland barn. Du får också möta några av de många eldsjälarna inom våra medlemsföreningar som bär verksamheten vidare.

Mycket har förändrats under åren. Samhället ser annorlunda ut, tekniken har utvecklats och behoven har breddats. I det här numret tittar vi också närmare på hur ny teknik, som artificiell intelligens (AI), kan påverka framtidens hörapparater och hörselvård. Samtidigt är förbundets mål detsamma: att göra vardagen lite bättre för personer med hörselnedsättning och deras anhöriga. Vi sprider kunskap, driver frågor och lyfter sådant som annars lätt hamnar i skymundan.

En stor del av arbetet syns inte alltid utåt. Det handlar om planering, kurser, rådgivning och material – sådant som gör skillnad, steg för steg. Lika viktigt är det som händer när människor möts – i samtal, i föreningar och i den gemenskap och det kamrattstöd som växer fram. Vi ser fram emot att fortsätta arbetet tillsammans.

Tack för att du är med – då, nu och framåt!

Från vänster: Maija

Nilsson, Annica

Warhman, Emmy

Nyström, Nora

Strömman, Karola

Asplund, Anne Sjökvist

(Tina Kärkinen bakom

kameran).

Så har vi sett ut 2011 - 2026

Under åren har förbundets grafiska profil och tryckta material utvecklats. Stil, ton och uttryck har förändrats över tid och blivit mer lättillgängliga och anpassade till olika målgrupper, med fortsatt fokus på innehållet. Här är ett urval av våra broschyrer om hörsel under åren.

Även logotypen har förändrats över tid

1986-2006

2007-2019

2019 -

SVENSKA
HÖRSELFÖRBUNDET

För 40 år sedan, idag och om 40 år

Nora Strömman
Verksamhetsledare
Svenska hörsselförbundet

Svenska hörsselförbundet grundades 1986. Förbundets första ordförande, Tryggve Eklund, ledde verksamheten i elva år och beskrev själv ödmjukt starten av förbundets tidskrift Vi hörs 1989: "Det är väl säl-lan som det första numret är riktigt bra. Man har inte vanan inne och har kanske också en rätt diffus uppfattning om hur-dan tidningen egentligen borde vara".

Redan innan Tryggve Eklund blev förbunds-ordförande hade han i nästan två decennier varit ordförande inom Helsingforsregionens hörsselförening. Anspråkslöst beskrev han tiden från 1967 framåt så här: "Under mina första år hände inget revolutionerande, för jag hade ju min tjänst och min familj, som jag måste ägna mig åt", och fortsätter sedan att berätta om årtionden av framåtsträvanden, pengainsamlingar och stordåd i det tysta.

För 40 år sedan uppmärksammades bullerskador allt mer. I tidningen "Österbottningen" varnades för långvarigt buller på arbetsplatser och inom jakt, och man konstaterade att "diskomusiken och den våldsamma orkestermusiken är ett mycket sorligt kapitel, där man mera tänker på instrumenten än på folks öron". Man efterlyste hörselkontroller före pensions-åldern och rehabiliteringshandledare i kommunerna. Man förutspådde även att radiovågor snart ersätter induktionsslingorna och social- och hälsovårdsminister Tarja Halonen sade 1990 att var tredje hörapparat ligger oanvänd i byrålådan.

Mycket är bekant idag. Det förebyggande arbetet kring buller fortsätter, många hörapparater blir oanvända och behovet av heltäckande hörselrehabilitering kvarstår. Radiovågorna har ännu inte ersatt induktionsslingorna, men vi lever i en era av omfattande digitala framsteg på alla fronter.

Förbundet skulle enligt Tryggve vara en förbindelselänk mellan lokalföreningarna och utöva påtryckningsverksamhet gentemot stat och kommun samt fästa allmänhetens uppmärksamhet vid de hörselskadades situation. Dessutom skulle förbundet åta sig att ordna alla kurser för hörselskadade.

Sedan grundandet har över 2500 personer deltagit i förbundets 3-5 dagar långa anpassningskurser. 116 nummer av tidskriften Vi hörs har getts ut sedan Tryggve skrev i den för första gången och påverkansarbetet och intressebevakningen är dagligt.

För att trygga tillgången till svenskspråkig hörselvård har förbundet under en lång tid arbetat för en svenskspråkig audionomutbildning i Finland. Bristen på audionomer identifierades redan 2013 av Undervisnings- och kulturministeriet. Trots Mikaela Nylanders skriftliga spörsmål till riksdagen och aktivt påverkansarbete har ingen svenskspråkig utbildning funnits sedan en tvåspråkig utbildning ordnades 2010. I september 2026 startar äntligen den första svenskspråkiga audionomutbildningen i Finland och ansökningstiden på-

går just nu. Utbildningen ordnas av Arcada i samarbete med Svenska hörsselförbundet. Den svenskspråkiga servicen är i farozonen även på Folkpensionsanstalten, där svenskspråkiga kurser inte längre upphandlas med motiveringen att det finns för få svenskspråkiga i behov av hörselrehabilitering. Svenskspråkiga klienter erbjuds plats på finskspråkiga kurser med språktolk. Ärendet har förts vidare av förbundet till prövning hos Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden och beslut i frågan väntas komma till förbundets kännedom under året.

Förbundet idkar förebyggande arbete genom interaktiva föreläsningar för 40-50 skolgrupper årligen och föreläsningar för blivande professionella i yrkesskolorna och yrkes-

högskolorna. Vi ordnade 60 föreläsningar för andra organisationer förra året och nådde över 1600 vuxna genom föreläsningarna. År 2006 beskrev Solveig Eklund sin makes känsla efter att förbundet grundats: "I sex års tid hade min man tålmodigt, steg för steg stakat sig mot sitt mål. När han efter målgången, den dagen kom hem, förstod jag utan ord vilket slutresultatet var. Tryggves ansikte sken klarare än någonsin Nådendals sol. Euforin han utstrålade var inte av denna världen."

Förbundet finns även 40 år senare tack vare eldsjälar, förtroendevalda och anställda som burit arbetet framåt med tålmod, värme och envishet och vi fortsätter på den vägen. Idag och förhoppningsvis 40 år till.

Händelsekalender 2026

18.8	Zoom-föreläsning: Så påverkar hörseln sömnen Gerhard Andersson, Linköping Universitet
1.9	Zoom-föreläsning: Ménières: När musiken tystnade – om att förlora sig själv och bygga upp livet på nytt
30.9	Digital föreläsning: Bullerskador och ämnen som påverkar hörseln, Pernilla Videlhult-Pierre, Karolinska institutet
18-20.9	CI-kurs, Kvarkens vårdshus, Björköby
6-8.10	Kurs: Bli vän med din hörapparat Karleby
Oktober	Digital föreläsning: Hur förstår hjärnan tal i bullriga eller svåra lyssningsmiljöer Örjan Dahlström, Linköpings universitet
10-12.11	Parkurs, Folkhälsan Solvalla, Esbo
13.11	Föreläsning: Lena Hafrén, kl.18-19.30

Ett engagemang som har fått följa med i vardagen

Hörseln försämras sällan över en natt. Ofta är det något man märker steg för steg – i samtal som blir ansträngande, i ord som faller bort och i situationer där man inte längre hänger med som förr. För Sven Tåg blev hörselföreningen ett sätt att både förstå sin egen hörselnedsättning och att hitta gemenskap med andra i samma situation. Under många år har engagemanget i Sydösterbottens hörselförening och Svenska hörselförbundet fått följa med i vardagen – i styrelserum, på resor och numera oftast på distans. Än i dag har föreningslivet en självklar plats i hans liv.

Text: Tina Kärkinen

När hörseln så småningom började svikta var det ingen dramatisk vändpunkt. För Sven Tåg handlade det snarare om en insikt som växte fram med åren. Arbetslivet hade till stor del tillbringats i bullriga miljöer, och tillsammans med åldern gjorde det sitt. När han fick kännedom om att det fanns en hörselförening i trakten föll det sig naturligt att ta kontakt.

- Man märker att hörseln inte längre räcker till som förr. Då var det skönt att veta att det fanns andra i samma situation, säger han.

I början påverkade hörselnedsättningen vardagen på många sätt. Samtal blev mer ansträngande och det var inte ovanligt att behöva be människor upprepa sig. Att hänga med i större sällskap kunde vara svårt. Med tiden kom både insikten om begränsningarna och möjligheterna till stöd.

- Normal hörsel får man aldrig tillbaka. Men med hörhjälpmedel och hörapparat fungerar vardagen i dag betydligt lättare.

Hörselföreningen blev snabbt mer än bara ett medlemskap. Sven engagerade sig i styrelsearbetet och fick möjlighet att vara med

och påverka verksamheten. För honom var det viktigt att bidra till frågor som berörde medlemmarnas vardag och att arbeta för bättre möjligheter för personer med hörselnedsättning.

Engagemanget ledde vidare även till Svenska hörselförbundet. Som relativt ny medlem blev han invald i förbundsstyrelsen, något han i efterhand ser tillbaka på med tacksamhet.

- Tiden i förbundsstyrelsen var mycket givande. Samarbetet mellan vår förening och förbundet har alltid fungerat bra, och den hjälp vi behövt har ordnats på ett smidigt sätt.

Utöver styrelsearbetet har han också deltagit i förbundets verksamhet. En parkurs på Norrvalla, ordnad i samarbete med Folkhälsan, gav både kunskap och gemenskap. Distansföreläsningar inom olika teman har också varit en viktig del.

- Det har gett mig nya perspektiv och en bättre förståelse för hörselfrågor, men också för hur mycket som faktiskt händer inom området.

Sven Tåg (övre raden, första från höger) var aktiv som medlem i Svenska hörselförbundets styrelse mellan åren 2017-2019. Foto: Gita Lindholm

När han ser tillbaka på de år han varit engagerad är det särskilt en sak som sticker ut.

- Den tekniska utvecklingen har gjort enorm skillnad. Både hörhjälpmedlen och kunnandet har utvecklats mycket, och det märks i vardagen för många hörselskadade.

Minnena från förenings- och förbundsarbetet är många, men inga med stora rubriker. Snarare handlar det om sådant som hör till vardagen. Ett av de mer återkommande minnena väcker ändå ett leende.

- Det var alltid en utmaning att hitta parkeringsplats i Seinäjoki i tid för tåget till Helsingfors. Det blev nästan en vana.

I dag sker förbundsarbetet till stor del på distans och jakten på parkeringsplats inför tågresorna till Helsingfors hör till historien. Men engagemanget består. För Sven Tåg har föreningslivet varit en naturlig del av livet – och något han gärna rekommenderar vidare.

- Jag önskar Svenska hörselförbundet och alla hörselföreningar fortsatt framgång i sitt viktiga arbete för personer med hörselnedsättning. Att engagera sig i en hörselförening gör verklig skillnad – både för en själv och för andra. Tveka inte att vara med och bidra.

Sven Tåg

- Medlem och styrelsemedlem i Sydösterbottens hörselförening. Tidigare medlem i Svenska hörselförbundets styrelse 2017-2019.

- Bakgrund: Hörselnedsättning till följd av bullrig arbetsmiljö och åldersrelaterade förändringar.

- Engagemang: Föreningsverksamhet, gemenskap och bättre vardagsvillkor för personer med hörselnedsättning.

folkhälsan

FDUV

PRAN

SAMS

Martha
FÖRBUNDET

Aurix

HÖRSELTJÄNST · KUULOPALVELU

Synförbundet

SVENSKA FOLKSKOLANS VÄNNER

www.sfv.fi

Uppvaktningar har även gjorts av:

FDUV, förbundet för personer med utvecklingsstörning eller annan intellektuell funktionsnedsättning rf

Föreningen HörseLTjänst rf

HiA – Hörselskadade i arbetslivet rf

Hörselföreningen i Vasanejden rf

Hörselföreningen i Västnyland rf

Hörselföreningen i Östnyland rf

Hörselskadades Riksförbund, HRF

Jakobstadsnejdens hörselföreningen rf

Svenska hörselskadade i Åboland rf

Sydösterbottens hörselförening rf

Förbundsstyrelser genom åren

Bakom Svenska hörselförbundets 40 år står engagerade styrelsemedlemmar som lett förbundet genom förändring och utveckling. Sen 2007 har styrelsen valts för tre år i taget. Den första treåriga styrelsen för perioden 2008-2010 bestod av Ann-Christin Johansson, Tor Wernér, Bo-Henry Simell, Eyolf Karlsson, Birgitta Kronberg, Ulla-Maj Storsjö och Gunnel Cederberg.

2011-2013. Monica Bäckström, Bo-Henry Simell, Birgitta Kronberg, Sture Söderlund, Gunnel Cederberg, Tor Wernér, Ulla-Maj Storsjö.

2014-2016 Tor Wernér, Anne Sjökvist, Lena Wenman, Christina Rolin, Birgitta Kronberg, Carl-Gustaf Andila, Solveig Sandvik-Nyberg.

2017-2019 Johan Wikström, Bodil Selenius, Lars Hedman, Christina Rolin, Sven Tåg, Lena Wenman, Mikaela Nylander (saknas) Christina (Titi) Rolin.

2020-2022 Mikaela Nylander, Anita Ismark, Bodil Selenius, Johan Wikström, Nils-Erik Kloo, Lars Hedman, Stina Fröberg (saknas).

2023-2025 Siw Westerback, Nils-Erik Kloo, Jan-Olof Wiik, Stina Fröberg, Bodil Selenius, Anita Ismark, Mikaela Nylander.

2026-2028 Cecilia Ingves, Pehr Löf, Sandra Bergqvist, Anita Ismark, Nils-Erik Kloo, Solveig Thun-Wilén, Eivor Larpes (saknas).

Grundat för att bestå – byggt för att växa

Text: Birgitta Kronberg

Foto: Ur hemarkiv

I år är det jubileumsår för vårt förbund, Svenska hörsselförbundet rf, som fyller 40 år. Det är en betydande milstolpe för ett förbund, som bland annat firades tillsammans med medlemmar från alla medlemsföreningar i maj.

Men hur började det hela? Det var i början på åttiotalet som tankar föddes på ett eget svenskspråkigt förbund. Då fanns det två föreningar, Svenska Hörselskadade r.f. i Helsingfors som bildats redan 15 juni 1926 och Svenska hörselskadade i Åboland r.f. från 18 maj 1981. I en utredning framkom att kombinationen hörselskadad och finlandssvensk i många fall var en svår omständighet, men för att kunna grunda ett förbund behövde man få flera föreningar med. Tryggve Eklund, ordförande i föreningen i Helsingfors, tog kontakt med Clara Björk i Åboland som genast var med på noterna. Tryggve tog då initiativ till att förutom i Borgå också grunda föreningar i Närpes och Karleby.

Fem föreningar gick således samman och grundade Förbundet Finlands svenska hörselskadade r.f. den 13 november 1986. Tryggve Eklund valdes till förbundets första ordförande. Vid grundandet informerade han att medlemsföreningarna skall verka som självständiga medlemmar i förbundet, som skall bli en påtryckare för kommun och stat. Pengar hade de redan anhållit om från svenska riksdagsgruppen och till Penningautomatföreningen skulle också skickas en anhållan.

Några år senare, år 1989, var det med stor glädje och stolthet som Clara Björk tog det första numret av förbundets tidskrift Vi hörs i sin hand. Hon ansåg att det var ett konkret bevis på att ett svenskspråkigt hörsselförbund bildats, tidskriften förenar oss och skapar en kanal med vilken vi kan ge information till alla personer i medlemsföreningarna. Från år 2009 utkommer Vi hörs med fyra nummer och från att ha varit svartvit började den tryckas i färg år 2011. Formatet har varit detsamma under alla år, ett format som våra medlemmar och läsare sagt att är

bra, den är lätt att ta i och att läsa och den avviker från all reklampost som kommer. Idag får vi alla vara stolta över att Vi hörs fortfarande utkommer, som papperstidskrift till alla medlemmar och den kan även läsas digitalt. Tidskriften Vi hörs är en kunskapsförmedlare och den enda tidskriften om hörsel som utkommer på svenska i Finland.

Jag vågar påstå att de två, Tryggve och Clara, bägge med starka åsikter, var två eldsjälar med enorm drivkraft måna om att skapa och utveckla svenskspråkig verksamhet för oss hörselskadade. Eklund ansåg också att sammankomster där alla föreningsmedlemmar har möjlighet att träffa varandra är viktiga. Det stärker vi-känslan inom förbundet.

De största träffarna genom åren har nog Ellivuori-dagarna varit som varje år samlade cirka 300 medlemmar. I ordförandes hälsning i Vi hörs nr 2/1990 läser vi att storsamlingen på Ellivuori 28-29 juli var en fullträff. 291 personer från 9 lokalföreningar kom till träffen med 8 busslast.

Tillsammans skapar vi delaktighet, insikt och utveckling

Jag tror att det inte är många av er läsare som på sätt eller annat har varit aktivt med i vårt förbund lika länge som jag. Sjutton år i styrelsen varav fjorton som dess ordförande och ännu fem år efter det med i tidskriften Vi hörs redaktion tillsammans med redaktören Gita Lindholm. Man kan säga att det hela började då förbundet höll sitt årsmöte i Åbo år 1998. Clara Björk, aktiv i föreningen i Åboland, hade då bestämt att nu ska vi bjuda mötesdeltagarna inte endast på kaffe, som var brukligt, utan vi ska koka köttsoppa åt alla. Där satt vi dagen innan mötet, flera från föreningens styrelse i församlingshemmet i Åbo och skalade

potatis och rotfrukter, men en mästarkock hade kallats in för att koka soppan. Resvägen var lång för de flesta och soppan smakade bra för alla. Mötet var dessutom historiskt för Tryggve Eklund överlämnade då ordförandeklubban åt Ulla-Maj Wideroos.

Samma år 1998 ringde mig Kristina Norrlin som då var förbundets verksamhetsledare och önskade få flera med för att representera hörsselförbundet på mötet i riksdagshuset där finlandssvenskt handikappsamarbete skulle diskuteras mellan FDUV, synskadade och oss hörselskadade. Vi åkte då två personer från Åboland till Helsingfors och deltog i mötet med Kristina. Vi kan säga att detta var en mycket trevande början till det initiativ vårt hörsselförbund långt senare tog, efter flera år med många kringelikrokar, att bilda ett nytt förbund, SAMS - Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf som stiftades 14 september 2010. SAMS känner säkert de flesta av er till, intresseorganisationen som arbetar bland annat med intressebevakningsfrågor på bred basis.

Trio-samarbetet är också initierat av Svenska hörsselförbundet rf. Förbundet arrangerade år 2005 ett samarbetsseminarium "En för alla och alla för en" tillsammans med Svenska Pensionärsförbundet rf och Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf som utvecklades till ett samarbete som fick namnet TRIO. Verksamhetsledarna träffas regelbundet och det ordnas också gemensamma evenemang och seminariedagar.

I många år jobbade förbundet för att få igång en svenskspråkig skrivtolksutbildning Trägen vinner, det lönar sig att ta initiativ och i januari 2010 startade utbildningen. Den byggdes upp i samarbete med Axxell som genomförde den med både när- och distansstudier. I december hölls tolkregisterprovet. Skrivtolkning/textning är en mycket bra metod för att höra bättre, för att våga ta del i diskussioner, för att vara delaktig.

Social samvaro ger kunskap och glädje

Jag håller helt med Eklund att det är viktigt att ordna sammankomster där förenings-

Birgitta Kronberg är hedersmedlem i Svenska hörsselförbundet och ordförande för Svenska hörselskadade i Åboland rf. Birgitta har hunnit verka som styrelsemedlem i förbundet i 17 år, styrelseordförande 14 år, redaktionsmedlem i Vi hörs 5 år.

medlemmar kan träffas för att få insikt i andra föreningarnas verksamhet, knyta kontakter, få nya hörselvänner och stärka vi-känslan. Många har åkt med på förbundets sommarresor som arrangerades 2003-2011 till Åland, Sverige och Danmark, två resor per år, en med start i norr och en i söder.

Fram till år 2006 hölls årsmöten, inom alla föreningars verksamhetsområden som samlade många deltagare, och då med föreningen som värd. Årsmötet 2006 i Helsingfors tog stora beslut, nya stadgar godkändes, förbundet fick ett nytt namn och förbundskongress vart tredje år från 2007. Då firades också förbundets 20-årsjubileum. Förbundet 25 år firades med en Champiskryssning ombord på Viking Isabella med cirka 170 deltagare från alla medlemsföreningar. Förbundskongressen 2026 blev den sjunde och den sista efter att kongressen beslöt att ändra stadgarna och slopa kongresserna av kostnadsskäl.

Ständigt på väg – framåt

Efter Ulla-Maj Wideroos var Börje Sjöblom ordförande i två år och han gav över klubban åt mig som lovade sitta ett år. Det blev flera år än ett, tuffa men trevliga år, med många stora utmaningar. Jag gick ut som "levande exempel" på hur det är att vara gravt hörselskadad, vara ljudöverkänslig och ha tinnitusoljudet påkopplat varje vaken sekund. Det var också en fingervisning åt arrangörer. Verksamhetsledaren Sonja Londen var oftast med men då de såg mig märktes tydligt att de genast tänkte "Hur har vi det med hörbarheten i salen?".

Jag gav över ordförandeklubban till Mikaela Nylander som i nio framgångsrika år stått i spetsen tillsammans med verksamhetsledaren Nora Strömman. Nu i år 2026 är det Sandra Bergqvist som klivit i ordförandestövlarna efter Mikaela. Tack Mikaela och Sandra, er erfarenhet, kunskap och starka vilja att påverka gagnar förbundet och är ett stort stöd för förbundsstyrelsen. Vi är en minoritet i minoriteten som lätt glöms bort och svenska språket är otroligt viktigt för oss.

Förbundet fick från början en bra och stadig grund att stå på och under alla år är det många, främst då personalen som med åren har utökats, som har bidragit

och fortsätter att bidra med sina kunskaper, energi, tid, arbete och brinnande intresse för förbundets bästa. Förtroendevalda har också hjälpt till. Det är många organisationer som under åren då vi endast hade ett fåtal anställda sa att de är imponerade av hur mycket arbete vi hinner göra med den personalstyrkan vi har. Mitt svar var och är: Vi har alltid fått de bästa!

Då förbundets 30-års historik, "Finlands-svensk hörselvåg, Svenska hörsselförbundet rf 1986-2016" skrevs på våren 2016 var Clara med och blickade tillbaka. Hon konstaterade då att förbundets verksamhet blivit mera bred och mångomfattande och hon sa: "Det var nog ingen av oss som vid starten kunde tänka sig att det vi startade skulle bli så här stort." I dag, tio år senare, har förbundet blivit ännu större.

Jag hoppas arbetsglädjen och entusiasmen fortsätter både inom vårt förbund, Svenska hörsselförbundet rf och inom alla våra medlemsföreningar. Låt oss ständigt vara på väg – framåt! Riktningen är viktigare än hastigheten. Varmaste lyckönskar och allt gott för framtiden med arbetet för hörselskadades bästa! Ja må 40-åringen leva uti många hundra framgångsrika år!

Gratulationer till vårt förbund, Svenska hörsselförbundet rf, 40 år!
Svenska hörselskadade i Åboland rf, 45 år, grattar och uppvaktar med en hälsning och en inbetalning till Jubileumsfonden.

En sommar fylld med glädje och värme önskar vi till alla våra medlemmar och läsare av Vi hörs!
Svenska hörselskadade i Åboland rf

Med en hälsning och en inbetalning till Jubileumsfonden gratulerar vi Svenska hörsselförbundet rf, 40 år.
Birgitta och Fjalar Kronberg

Förbundet utbildar CI-stödpersoner

Under våren 2026 har Svenska hörsselförbundet utbildat stödpersoner med egen erfarenhet av kokleaimplantat (CI). En stödperson kan ge praktiska tips, berätta hur processen kan se ut i vardagen och vara någon att prata med när man funderar på beslut eller har frågor. Stödpersonerna är inte professionella eller legitimerad vårdpersonal, utan delar enbart med sig av sina egna erfarenheter.

Oavsett om du funderar på CI, är under utredning eller redan har ett implantat finns möjlighet att prata med någon som förstår. Kontakta oss på kansli@horsel.fi om du vill bli kopplad till en stödperson eller har frågor!

En hälsning från redaktören

Efter fyra år som redaktör för Vi hörs är det dags för mig att gå vidare. I juni börjar jag som vikarierande kommunikatör vid KRAN rf, som arbetar för människor som berörs av missbruk och deras närstående. Det känns fint att få fortsätta arbeta med människor och bidra till stöd och förebyggande arbete.

När jag tog över redaktörskapet år 2022 var uppdraget att förnya tidskriften. Jag har försökt göra det med respekt för det som byggts upp sedan 1989, samtidigt som jag har velat utveckla både innehåll och form. Det har handlat om att förena tradition och förnyelse. Jag hoppas att mitt arbete har bidragit till att Vi hörs fortsätter att vara en viktig röst som lyfter behov och erfarenheter bland personer med hörselnedsättning.

Tiden med Vi hörs har gett mig möjlighet att fördjupa mig i frågor som påverkar människors vardag. Jag har alltid varit intresserad av samhällsfrågor och är tacksam över att få arbeta nära människor, där små insatser kan göra stor skillnad. Det har också gett mig en större förståelse för hur viktig tredje sektorn är.

Det har varit både meningsfullt och lärorikt att få arbeta med hörselfrågor. Jag är glad över att ha fått vara med och öka medvetenheten kring hörsel och stärka förståelsen för hur viktigt stöd och gemenskap är.

Tack till alla som har bidragit till Vi hörs med tid, kunskap och material. Jag är särskilt tacksam för alla jag har mött längs vägen, som har delat med sig av sina erfarenheter. Jag har fått ta del av många berättelser som jag bär med mig länge.

Jag vill också rikta ett varmt tack till de ansvariga redaktörerna Ilona Salonen och Nora Strömman för ett gott samarbete och för den vägledning och motivation de har gett mig. Tack till redaktionsrådet – deras idéer, respons och diskussioner har varit ovärderliga i utvecklingen av tidskriften. Tack till tryckeriet Print Mill för ett smidigt samarbete samt till alla medlemsföreningar för deras engagemang och det viktiga arbete de gör.

Sist men inte minst: tack till mina kolleger för stöd, uppmuntran och gemenskap, och inte minst tålamod under intensiva perioder. Det känns tryggt att lämna över till Anne Sjökvist, som tar över redaktörskapet i augusti 2026.

Tina Kärkinen
Informatör och redaktör för Vi hörs 2022-2026

Hörselrådgivare – ett värdefullt stöd i vardagen

Hörselrådgivarna har varit en hörnsten i lokalföreningarnas verksamhet sedan 2001. Som frivilliga erbjuder de praktisk hjälp och vägledning till personer med frågor kring hörapparater och andra hörhjälpmedel.

Text: Tina Kärkinen

I dag finns omkring 59 utbildade hörselrådgivare i lokala hörselföreningar runt om i Svenskfinland. Verksamheten bygger på frivillighet och lokalt engagemang, och utbildning samt fortbildning ordnas av Svenska hörselförbundet. Hörselrådgivarna ersätter inte den professionella hörselvården, men fungerar ofta som ett första stöd vid frågor om hörsel och hjälpmedel.

Vivan Vesterback i Malax är en av dem som nyligen gått utbildningen till hörselrådgivare, men hon har en lång yrkeserfarenhet av att arbeta med hörselhjälpmedel.

– Det är trevligt att jobba med hörselrådgivning. Uppgifterna är ju inte nya för mig, jag har arbetat med hörapparater och hörselhjälpmedel i omkring 20 år inom hemsjukvård och som hemserviceledare.

Hon minns också hur hörselvården tidigare fungerade.

– Vihadedirektkontakt med centralsjukhuset och åkte runt i byarna, tog hörselkurvor och avgjutningar och kom tillbaka med hörapparater. Det här var på den gamla goda tiden.

I dag ser vardagen annorlunda ut, särskilt i glesbygden.

– Det är långt till Vasa, så dit åker man i nödfall.

Mycket av arbetet är praktiskt: byte av slangar, filter och batterier, men också vägledning kring hur man går vidare när hörseln försämras. Samtidigt förändras tekniken snabbt.

– Det förändras hela tiden, nya produkter och tekniska lösningar kommer. Det kan vara svårt att hänga med, särskilt för

Utbildning 2025. Vivan Vesterback är tredje från vänster, Solveig Sandvik-Nyberg (längst till höger), Margareta "Teta" Rönn (andra från vänster, mellersta raden) och Mona Ahlsved (första raden till höger). Foto: Annica Wahrman

äldre. Samtidigt är folk mer medvetna i dag och söker hjälp vid behov – och nog lär jag mig själv något nytt hela tiden.

Även Carola Silvander i Pargas beskriver uppdraget som både givande och utmanande.

– Att vara hörselrådgivare är både intressant och givande. Man möter olika människotyper med olika behov. Det kan kännas utmanande med alla olika slag av hörapparater, med sina vaxfilter och öroninsatser.

I hennes vardag är arbetet ofta konkret.

– Jag har mest haft klienter på äldreboen-

den, så det är mycket byte av slangar, filter och batterier. Frågor om hur länge batteriet håller är vanliga. Man träffar också personer som märkt att hörseln blivit sämre och undrar hur de ska gå till väga för att få en hörapparat.

Trots att hon är relativt ny i rollen upplever hon att stödet gör skillnad.

– Man märker att klienten går med lite lättare steg hem efter att ha fått prata igenom sina problem.

Margareta Rönn i Jakobstad har tidigare mött personer med hörselnedsättning i sitt arbete inom sjukvården och känner igen behoven.

– Hittills har det mest handlat om filterbyte och putsning av apparaterna. Men den sociala biten är också viktig – många kommer in för att prata en stund, även om det inte är något problem med hörapparaten just då.

För vissa har rollen förändrats över tid. Solveig Sandvik Nyberg i Jakobstad berättar att hon i dag inte längre håller mottagningar, men fortfarande finns till hands.

– Jag ger gärna råd och samtalar med dem som har frågor om hörsel och hörapparater, och föreläser om hur man kan höra bättre i vardagen.

Det mänskliga mötet går ofta hand i hand med den tekniska hjälpen. Denice och Jussi Sjöström i Andersböle beskriver hur det känns att kunna bidra.

Denice och Jussi hjälper till med både skötsel av hörapparater och uppmuntran att våga använda dem. Foto: Marianne Green

Utbildning 2023. Cecilia Andersson (andra från höger). Foto: Annica Wahrman

– Vi trivs med att vara hörselrådgivare. Det känns bra att kunna hjälpa och ge råd om skötsel av hörapparater och samtidigt uppmuntra till att faktiskt använda dem.

– En spontan reaktion vi ofta möter är: "men nu hör jag ju".

Även Cecilia Andersson lyfter fram den viktiga roll som hörselrådgivarna har.

– Jag vill förmedla en positiv inställning till att använda hörhjälpmedel och hjälpa människor att hitta strategier för olika hörselsituationer. En viktig del är att uppmuntra till att faktiskt använda sina hörapparater.

Hon möter både personer med hörselnedsättning och deras anhöriga.

– Vi får många frågor om hur man ska göra när man själv, eller en anhörig, har börjat höra sämre. Anhörigas frustration är vanlig, och ibland räcker det långt att få prata med någon som förstår situationen.

I vissa fall kan rådgivarna hjälpa direkt, i andra handlar stödet om att uppmuntra till nästa steg.

– Ibland kan man hjälpa direkt, och ibland måste man uppmuntra människor att ta kontakt med hörselstationen, säger Mona Ahlsved i Terjärv, som nyligen blivit färdig hörselrådgivare.

För vissa gör det stor skillnad att få höra att man inte ska nöja sig, utan faktiskt söka vidare hjälp. För vissa gör det

Mona Ahlsved är nybliven hörselrådgivare. Ibland handlar stödet om att visa vägen vidare till nästa steg. Foto: privat

stor skillnad att få höra att man inte ska nöja sig, utan faktiskt söka vidare hjälp. Mona berättar om ett mejl från en person med hörselskada och tinnitus som inte visste hur hen skulle komma vidare.t.

– Då kunde jag ändå ge en riktning, trots att personen bodde på en helt annan ort.

Det gemensamma för hörselrådgivarna är viljan att finnas till hands. Genom ett personligt bemötande bidrar de till att fler vågar ta itu med sina hörselproblem, använder sina hjälpmedel och känner sig mindre ensamma i sin hörselsituation.

– Nog blir man själv innerligen glad när man har kunnat hjälpa någon att höra bättre eller få någon att börja söka lösningar på sina hörselproblem, säger Cecilia.

Hörselhunden Hasse – 20 år av lek, lärande och lyssnande

Text: Maija Nilsson

Under nästan två decennier har Hörselhunden Hasse besökt förskolor och skolor runt om i Svenskfinland för att tala med barn om ljud, buller och hörsel. På ett lekfullt och pedagogiskt sätt får barnen lära sig hur örat fungerar, varför starka ljud kan vara skadliga och hur man kan skydda sin hörsel i vardagen.

Under besöken får barnen bland annat prova hörselskydd i en skrammelorkester och uppleva hur ljudet förändras när skydden används. Hasse visar också olika hjälpmedel som kan användas av personer med hörselskada. Upplägget är anpassat till barnens ålder och bygger på delaktighet, nyfikenhet och samtal.

Bakom Hörselhunden Hasse finns ett medvetet utvecklingsarbete. Arbetet tog sin början år 2006, då dåvarande verksamhetsledaren Sonja Londen såg ett behov av att nå yngre målgrupper och ta fram material som på barnens villkor lyfter hörselfrågor i förskole- och skolmiljö. Uppdraget att förverkliga idén gick till Nora Strömman, som utarbetade projektet i praktiken.

Det var Nora som skapade figuren Hörselhunden Hasse och tog fram det pedagogiska materialet kring honom. Arbetet resulterade i en berättelsebok, ett läshäfte och en uppgiftsbok. De två sistnämnda används fortfarande och delas ut vid skol- och daghemsbesök. Under åren 2007–2008 byggdes projektets materialhelhet upp, och samti-

digt genomfördes ett gediget utvecklingsarbete där innehåll och arbetssätt provades i praktiken.

I samband med detta piloterades projektet under 2007 på fem daghem på tre orter i Svenskfinland. Materialet testades i olika åldersgrupper, och erfarenheterna från piloterna visade tydligt att barn i åldern 5 till 8 år är den målgrupp där upplägget fungerar bäst.

Det upplägg som togs fram under de första åren har visat sig hållbart över tid och används fortfarande. I utvärderingarna lyfter lärare ofta fram hur barnen i vardagen återkommer till det som Hasse tagit upp under besöken.

Ett viktigt mål med Buller och Bång är det förebyggande arbetet. Världshälsoorganisationen WHO har varnat för att allt fler unga riskerar hörselnedsättning på grund av buller. Genom att väcka medvetenhet i tid vill projektet bidra till att barn utvecklar en sund relation till ljud och lär sig att ta hand om sin hörsel. Samtidigt riktas uppmärksamheten mot ljudmiljön i klassrummet, en arbetsmiljö som påverkar både elever och lärare under hela skollåret.

Genom åren har flera engagerade personer gett liv åt Hörselhunden Hasse. I dag är det skådespelaren Gogo Idman som axlar rollen och möter barn i skolor runt om i Svenskfinland. Hans pedagogiska och lekfulla sätt att tala om hörselfrågor har fått mycket positiv respons från både barn och lärare.

Projektet har möjliggjorts tack vare stöd från Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne, Stiftelsen Leo, Mary och Mary-Ann Hackman samt undervisningsministeriet.

När Svenska hörselförbundet rf firar 40 år kan vi samtidigt konstatera att Hörselhunden Hasse snart fyller 20. Sedan starten 2007 har projektet nått över 3 000 barn och nästan 400 lärare i Svenskfinland. Barns ljudmiljöer och riskerna med buller är lika aktuella i dag som för snart 20 år sedan,

och kunskap, lek och glädje är fortfarande en fungerande kombination när man vill nå de yngsta.

Nora Strömman i rollen som Hörselhunden Hasse på Yles BUU-klubben tillsammans med Buu-klubbens Linda. Foto: Yle

Skådespelaren Gogo Idman har axlat rollen som Hörselhunden Hassesedan2023. Foto: AnneSjökvis

Camilla Holmström:

Hörselvännerna är så värdefulla

Camilla Holmström föddes in i en familj som redan hunnit vänja sig vid ett hörselskadat barn. Storebror Casper föddes helt döv fyra år tidigare och föräldrarna Monica och Mats gick med i DHBS, föreningen för föräldrar till döva och hörselskadade barn. De lärde sig teckenspråk och allt som behövdes för att kunna stöda sonen, som vid två år var ett av de första barnen i Finland som opererades med kokleaimplantat.

Text: Anne Sjökvist **Bild:** Privat

Caspers hörselskada konstaterades vara genetisk och när Camilla kom till världen höll läkarna extra koll. Vid tvåveckorskontrollen upptäcktes att hon inte var helt döv men hade en grav hörselskada.

- Det var nytt för läkarna att genetisk hörselskada kunde vara av olika grad som det är för Casper och mig.

Lillasyster Carolina föddes fyra år efter Camilla och är normalhörande.

Camilla har haft hörapparater sedan hon var bara några månader gammal och hon prisar sina föräldrar som aldrig överbeskyddat eller hållit tillbaka sina hörselskadade barn.

- De är väldigt bra föräldrar på alla sätt och vi är en mycket aktiv familj, det händer saker hela tiden. Jag har provat på massor med olika sporter och testat att spela olika instrument. När jag var liten var hörselskadan aldrig något jag tänkte på, eller att jag skulle vara annorlunda än andra barn.

Hela familjen har deltagit i DHBS verksamhet och Camilla och Casper har varit på Hörseltjänsts hörselläger varje sommar under uppväxten. Efter hon fyllde 18 har hon varit med som ledare och det kommer hon att vara även denna sommar när lägret ordnas i Esbo.

- Jag vet ju själv hur viktigt det var med de äldre som förebilder. Casper och jag hade ju varandra men de flesta barn är ensamma med sin hörselskada i sina familjer. Att få träffa andra barn och unga med hörselskador är jätteviktigt.

- Namn: Camilla Holmström
- Ålder: 21 år i september
- Bor: i Åbo där hon studerar men har vuxit upp i Esbo
- Familj: mamma Monica, pappa Mats och syskonen Casper och Carolina
- Gör: studerar datateknik vid Åbo Akademi
- Hörselaktiv: styrelsemedlem i HiA, aktiv i DHBS hela uppväxten, ledare vid Hörseltjänsts barnläger varje sommar
- Kuriosa: Släkt med Kevin Holmström i KAJ.

Det är via hörselföreningen HiAs ridläger och senare stödperioderna med hörselpedagog Eivor Larpes, och i tonåren via HiAs ridläger, som hon fått sina hörselvänner som hon kallar vännerna från hörselvärlden. Numera är många av dem aktiva medlemmar i HiA.

- Det är en speciell vänskap. De flesta av oss träffas inte så ofta eftersom vi bor på olika håll i Svenskfinland men då vi träffas känns det som det var alldeles nyss fast det kanske gått ett år. Det är så självklart att umgås med dem, man behöver inte förklara varför man är trött och inte orkar lyssna hela tiden. Helt naturligt tystnar vi om det blir mycket ljud där vi går och sen återupptar vi samtalet då det blir lugnare. Vi tänker likadant och det är lätt att umgås. Hörselvännerna så värdefulla, fast vi har helt olika liv.

Teckenspråket finns med i Camillas liv, även om hon inte använder det dagligdags. Familjen fick teckenspråkslektioner hemma när barnen var små och numera är det mest med föräldrarna hon använder stödtecken.

- Det är ju väldigt praktiskt i bastun och då man simmar eller åker vattenskidor. Det håller vi på med mycket vid stugan i Vörå, där min pappa har rötterna och där vi tillbringat somrarna.

I och med att föräldrarna inte gjorde någon stor sak av barnens hörselskador har Camilla heller inga riktigt tidiga minnen som är kopplade till hörseln.

Camilla som 1-åring år 2006. Camilla har haft hörapparater sedan hon var bara några månader gammal.

Redo för första skoldagen.

- Men jag minns hörseltesterna hos audionomen. Man skulle trycka på en stor knapp när man hörde ljud och så lades en pusselbit till ett pussel. Jag ville ju trycka fast jag inte hörde för att få fram pusselbitarna.

Båda syskonen hade samma audionom under hela uppväxten i Esbo och Camilla säger att hon var en fantastisk person som gjorde det hela mycket lättare

- Hon gjorde mycket mer än vad som ingick i jobbet. Om hörapparaterna hamnade i vattnet på somrarna i Vörå kunde vi bara ringa henne och så löste hon problemet. Det var alltid något som hände under de där stugvistelserna.

Camilla minns speciellt en gång när hon var fem-sex år och skulle åka på en ring efter en båt. Pappa på stranden kom plötsligt på att hon hade hörapparaterna i öronen och gestikulerade åt henne.

- Jag tog ur hörapparaterna och skulle kasta dem till pappa men de hamnade förstås i vattnet. Och sen hörde jag ingenting. Den gången fick audionomen i Esbo skicka reservdelar till Vörå, hörapparaterna för femton år sen tålde inte fukt lika bra som dagens.

Föräldrarna engagerade sig också för att allt skulle fungera på dagis och skolan. Barnen var som riktigt små hos en dagmamma och sedan i ett litet svenskspråkigt dagis nära hemmet.

- Allt fungerade jättebra där och det var väldigt trevligt och familjärt, dagistanterna har varit med på våra studentfester och så.

Numera är det vanligt att man lär barnen en del teckenspråkstecken på dagis men då Camilla var liten var det inte så. Föräldrarna gav därför pärmar med tecken till dagiset.

- Jag sommarjobbade där många år senare och då hade de kvar lappar med tecken på väggarna.

Förutom hörapparater och teckenspråk har Camilla också gått i talterapi som riktigt liten, och i lågstadiet gick hon hos speciallärare för att lära sig uttala "r".

Camilla säger att hon haft nytta av att Casper gått före henne och banat väg. De har båda gått i Lagstads skola i Esbo och Gymnasiet Grankulla samskola, och när hon började var vissa av lärarna redan vana med mikrofonssystem och annat de borde tänka på. För de flesta lärare var det ändå första gången de hade en hörselskadad elev i klassen.

- Min pappa har alltid ordnat möten med lärare och föräldrar före, under och efter skolåret, visat hur mikrofonerna fungerar och introducerat oss.

Mikrofonsystemet i grundskolan fungerade inte så bra. Det var dåligt, skrälligt ljud i dem och det fanns bara tre elevmikrofoner för 18 elever. Läraren kunde inte stänga av elevmikrofonerna utan alla var på hela tiden och ibland satt barnen och lekte med dem. De skulle skickas mellan eleverna som var i tur att prata och det fungerade ju inte

- Jag använde därför oftast bara lärarmikrofonen. Jag hörde inte allt mina klasskamrater sa men det var ändå trevligare att höra allt som läraren sa.

Det var först när Camilla började gymnasiet och fick mikrofonssystem ur Roger Select-serien som hon förstod hur dåligt hon hört hela grundskolan.

I högstadiet där man byter lärare och klassrum vid varje lektion var mikrofonen på laddning i lärarrummet och det var lärarnas ansvar att ta med mikrofonen då de hade lektion för Camillas klass.

- Många kom ihåg den först då de såg mig och vissa lärare sa "ska vi slösa fem minuter på att hämta mikrofonen eller klarar du dig?". Jag sa ifrån vissa gånger, vissa gånger om det fanns en klassassistent hämtade hen mikrofonen och ibland orkade jag inte bry mig om det var en lärare som ändå inte använde mikrofonen ordentligt.

Det var först när Camilla började gymnasiet och fick mikrofonssystem ur Roger Select-serien som hon förstod hur dåligt hon hört hela grundskolan.

- Jag förstod då hur mycket energi jag slösat för att försöka höra för att klara mig. Jag hade ju inte förstått att det var så, om jag bara koncentrerade mig ordentligt hörde jag ju läraren, men jag var alltid helt slut när jag kom hem från skolan. När hon började gymnasiet hade hon själv ansvar för att mikrofonerna var

laddade och hade eluttag i sitt elevskåp. Hon hade två gruppmikrofoner som kunde ligga på borden och inte behövde skickas runt och en lärarmikrofon som hon själv tog med till varje lektion.

- Själva tekniken i mikrofonerna var så mycket bättre, mycket mindre slammer och ljudet bröts inte. Jag behövde inte sitta längst fram utan hörde läraren lika bra var jag än var i klassrummet, och jag behövde inte stirra på läraren hela tiden för att höra utan kunde göra anteckningar eller rita något som alla andra. Det var otroligt skönt.

Trots teknikproblem hade Camilla klarat sig bra genom hela skolan.

- Jag har alltid varit en boknörd, ville lära mig allt i skolan och haft bra betyg. Kanske har jag haft lite för höga krav på mig själv faktiskt. Det är först nu jag börjat släppa lite på kraven på mig själv och ta det lite lugnare.

Camilla har genom hela skoltiden varit den enda eleven med hörselskada i sin klass.

- Men jag har aldrig blivit utsatt för mobbing eller något sådant. I de lägsta årskurserna kände jag ju de flesta från dagis redan och ändå upp till fyran hade vi en assistent i klassen som hjälpte flera barn. Hon brukade hjälpa till med mikrofonen och förklara för vikarier och så.

När hon började högstadiet kändes det lite jobbigt i början.

- Jag hamnade i en klass där jag visserligen kände de flesta men det var bara några som varit i samma klass som mig tidigare. Så några funderade nog över varför det hängde en låda runt lärarens hals. Men ingen sa något och jag har aldrig känt mig mobbad, kanske mer lite utanför för att jag inte hade någon nära kompis i den klassen från början.

Efter gymnasiet bestämde hon sig för att än en gång följa i Caspers spår och efter mycket funderande började också hon studera datateknik vid Åbo Akademi.

- Jag ville flytta hemifrån så därför sökte jag ett universitet utanför Helsingfors och jag har alltid tyckt om Åbo. Min mamma har vuxit upp här och morföräldrarna bor här så Åbo har alltid känts som en andra hemstad. Jag tycker också om att det hörs ganska mycket svenska på stan här.

Det är mycket självstudier och de få föreläsningar som hör till utbildningen är oftast på distans, något som passar Camilla bra. Hon har kvar mikrofonerna från gymnasiet men har nästan inte alls använt dem.

Efter studenten bar det av till studier vid Åbo Akademi.

Hon fick nya hörapparater i fjol och audionomen tog då upp möjligheten till kokleaimplantat.

- Jag ligger på gränsen men än så länge fungerar det med hörapparater. Det känns ändå tryggt att veta att det finns andra möjligheter för att höra så bra som möjligt.

Camilla känns mogen och klok för sina 20 år. Hon berättar att hon lärde sig under skoltiden och speciellt gymnasiet att välja bort ämnen och lärare som inte fungerar och vara nöjd med det.

- Det är något jag har med mig för resten av livet. Allting är inte värt att dränka sig på energi för.

• Tre små grodor- ett minnesvärt uppträdande

Svenska hörsselförbundet rfs kongress hölls 8-10.11.2013 på Sokos Hotell Vanda i Dickursby. Alla föreningar hade fått en fras att bygga ett uppträdande på. Vår förening, Svenska hörselskadade i Åboland rfs var "DNA-replikation vid cellfördelning". Vi hade redan tänkt på att be om ett nytt ämne, då Solveig vid vårt månadsmöte i Linnasmäki i Åbo kom med förslaget "vi tar små grodorna".

Sagt och gjort. Jag som sykkunnig sydde tre gröna tunikor åt oss och stickade tre gröna pipon. Var och en stickade vi gröna knästrumpor. Mina medgrodor Solveig och Anita hade sina trädgårdshandskar på sig och jag mina finhandskar. Mörka glasögon hörde till stassen också.

Än själva koreografin då? Jag hade med Folkhälsans 50-plussare varit och tränat heliga danser på Aurelia i Åbo under ledning av kyrkoherde Mia Bäck. Där fanns en lätt koreografi att tillämpa.

Vi hann inte träna så mycket på förhand, så vi gjorde det på hotellrummet och senare i aulan vid klädhängarna. Vårt uppträdande var ju sist = Å som i Åboland. Det var alldeles tyst i aulan, så vi dansade i ring och sjöng. Ett tu tre stack det ett damhuvud ut från ett auditorium. Hon börja storskratta, när hon såg oss. Viftade med handen att kom hit. Dit gick vi och drog vår show på svenska framför en finsk publik av yngre människor. Bra gick det. Vi fick tack via hotellpersonalen följande dag.

Sen när det blev vår tur att uppträda vid kongressmiddagen, gick det inte som i Strömsö. Jag hade, bekväm som jag var, tänkt att skrivtolken visar varför små grodorna skulle passa som bevis på DNA-replikation vid cellfördelning. De har ju inga

Från vänster: Auli Yli-Äyhö, Solveig Tamminen och Anita Salminen. Bild: Vi hörs 1/2014

svansar och öron. Vi hade visserligen var sin boll fästad baktill på tunikorna. I stället för beviset visade tolken mina instruktioner. Vi hade också tänkt att publiken sjunger och vi dansar. Vårt sjungande och dansande gick i lugnt tempo, med koreografin: höger, vänster, gunga fram, gunga bak, vänster, höger, gunga fram, gunga bak, vänd. Publiken sjöng så snabbt att vi verkligen fick tikka på som sicksack Singer för att hinna med. När vi slutat, sa Solveig många gånger "vi tar på nytt". Vi hade kommit överens så. Men nej, bort skulle jag. Riktigt dåligt gick det ändå inte, eftersom vi fick vår bild både i förbundets 30-års historik och i Vi hörs.

Det är med stor tacksamhet som jag kommer ihåg mina hurtiga och skojfriska, redan hädangångna medgrodor, Solveig och Anita. Det var roligt att uppträda med er.

Auli Yli-Äyhö, medlem i Svenska hörselskadade i Åboland rf

• Från Helsingfors till Ramnäs – minnen i en bok

På mitt bord hemma ligger en bok som följt mig genom livet: en bok om diktaren Dan Andersson. På försättsbladet finns femton namnteckningar – ett minne från maj 1971 och en funktionärskurs i Ramnäs i Sverige för "hörselaktiva" som satte djupa spår i en 19-årig flicka.

Min väg in i föreningslivet började tidigt. Min mamma, Karin Tham, blev medlem redan 1946 i "Finlands Lomhörddas Förening" i Helsingfors som namnet löd på den tiden, idag Helsingforsregionens hörsselförening. För henne var föreningen en viktig plats där tekniken och gemenskapen gjorde det möjligt att delta. Vi barn växte bokstavligen upp i föreningen. Mammans närmaste väninnor – Alli Hägglund, Venny Nybäck, Berta Westerling och Elsa Lindholm – blev som en extra familj.

Jag minns särskilt föreningens bussutfärder och resor, som den på 1970-talet till Hörsel-främjandets Riksförbund i Stockholm, då vi också besökte deras vackra sommarställe i skärgården. Ibland följde jag med mamma på kurser i läppavläsning, eller "labiologi" som det kallades. Föreningens sommarstuga Kvistebo i Esbo, som stod klar 1969, var ett omtyckt utfärds mål. Det var härligt att simma i det mörka, men rena, träskvattnet i Kolmpers. Jag minns med värme föreningens långvariga omtyckta präst, prosten Päivikki Ahonen, som kom att betyda

Utfärd till Langinkoski, sent 1960-tal. Från vänster i förgrunden från vänster: Enni Finne, Georg Wahlström. Bakre raden: Judith Blom, Karin Tham, Gunnar Hållfast, busschauffören.

mycket för oss hörsselfamiljer. Som 19-årig styrelsemedlem och nybakad merkonom fick jag förtroendet att bli föreningens kassör, och min syster Anita utsågs till kassör för "Understödsföreningen". Under ledning av ordförande Tryggve Eklund, en varm och vänlig person som senare grundade det svenskspråkiga hörsselförbundet, samt personligheter som Georg Wahlström, Hildur Backman och Gunnar Hållfast fick jag lära mig föreningshantverket. Det var också styrelsen som utsåg Ines Eklund och mig att resa till Hörsel-främjandets kurs i Sverige.

Att få komma till bruksorten Ramnäs i Bergslagen och möta deltagare från Kiruna i norr till Karlskrona i söder var en stor upplevelse. Som yngst i gruppen blev jag väl omhändertagen. Vi drillades i förenings teknik och mötesdemokrati, men det är gemenskapen jag minns bäst. Särskilt Greta från Avesta, som var mycket äldre än jag, men som blev en nära vän och brevkamrat. Kursens enkla men hjärtliga tillvaro fångades upp i en visa vi sjöng vid avslutningen, här ett plock bland verserna:

Ifrån Sveriges långa land
och från Finska vikens strand
har vi samlats här till Främjandets lektioner.
Vi har inte haft det lätt
men har ändå svarat rätt
om man inte har för stora pretentioner.

När veckan var slut fick jag Dan Andersson-boken som en avskedspresent av de andra deltagarna. Kursen i Ramnäs blev startskottet; senare i livet utbildade jag mig till skrivtolk och numera fungerar jag som frivillig hörselrådgivare. I år, när vår förening fyller 100 år, påminner boken mig om en samhörighet över både landsgränser och generationer. Namnen i boken minner mig om att gemenskapen är vår viktigaste tillgång i föreningslivet.

Viola Eksten (född Tham)

• Ett nytt liv

Jag sökte en ny riktning i arbetslivet och av en händelse såg jag en annons som väckte mitt intresse: Svenska hörselförbundet skulle starta en skrivtolksutbildning 2010. Till min glädje kom jag in på kursen och efter ett år hade jag sagt upp mig och börjat mitt nya liv som 53-åring!

Det har varit en mycket givande och lärorik tid med många nya vänner och bekantskaper, trevliga kunder och fantastiska kolleger. År 2022 pensionerade jag mig efter 11 år som skrivtolk, men jag har fortsatt att vara aktiv i min förening, Hörselföreningen i Östnyland. Jag har gått förbundets kurs för hörselrådgivare, tyckte att jag kunde utnyttja det jag hade lärt mig genom att tolka otaliga föreläsningar om hörselfrågor på det sättet.

• Säg aldrig: Jag kan inte.

Som gravt hörselskadad med tinnitus på hög volym, dessutom icke språkkunnig, gäller det att ha mod att vara den man är och att inte tappa modet för att man är den man är. Aldrig säga aldrig utan säga att jag ska försöka. Det har gett, åtminstone mig, stora utmaningar med otroligt många minnesvärda fina stunder. Ett minne delger jag er.

Samma helg som kungabrillopet mellan kronprinsessan Victoria och Daniel gick av stapeln i juni 2010 samlades man till IFHOH Biennial General Meeting and Conference och också till EFHOH Annual General Meeting, internationella och europeiska hörselskadades möten i Stockholm. Finland var då ordförandeland för NHS och jag dess ordförande. Blev ombedd av arrangören, Hörselskadades Riksförbund (HRF), att

Det finns ett stort behov av hörselrådgivare, så jag hoppas att vi blir fler som kan hjälpas åt.

På kursen träffade jag igen många aktiva och trevliga hörselintresserade människor och vi har haft många roliga och intressanta kurstillfällen. Jag uppskattar också att man som "färdig" hörselrådgivare får delta i kommande kurstillfällen och uppdatera sin kunskap. Det finns alltid nytt att lära sig!

Man kan gott säga att hörselförbundet har spelat en stor och avgörande roll i mitt och många andras liv och jag lyckönskar förbundet och hela dess härliga personal med anledning av jubileet, av hela mitt hjärta!

Cecilia Andersson
Hörselrådgivare, Borgå

på IFHOHs konferens informera om våra nordiska hörselorganisationers samarbete inom Nordiska Hörselskadades Samarbetskommitté, NHS. Mitt svar var att jag tyvärr inte kan berätta eller skriva på engelska. Men där stod jag, nog lite obekväm, på mötet och informerade - på svenska. Avslutade med några ord om mig själv, om utmaningar och mod. Den översatta texten på engelska, som verksamhetsledaren Sonja på vårt förbund, Svenska hörselförbundet, hade fixat, visades upp. Deltagarna var imponerade av vårt nordiska arbete och den otroligt fina responsen jag fick av deltagarna efteråt värmdes gott. Detta är ett tydligt bevis på att det lönar sig att säga: Jag ska försöka. Det är väl också ditt svar då någon ber om en tjänst av dig som du inte provat på tidigare!

Birgitta Kronberg, ordförande i
Svenska hörselskadade i Åboland rf

Svenska hörselförbundets medlemsföreningar

Helsingforsregionens hörselförening rf

Lokal: Tölögatan 10 B 9, 00100 Helsingfors
www.helsingfors.horsel.fi
e-post: helsingfors.horsel@gmail.com
Ordf. Harriet von Koskull
tfn 050 522 7841
e-post: halle.koskull@gmail.com
Verksamhetsledare:
John Bergman
mobil: 040 539 3931
e-post: kj.bergman@kolumbus.fi

HiA – Hörselskadade i arbetslivet rf

www.hia.horsel.fi
Ordf. Anne Sjökvist
Klostergatan 12 D 70, 20700 Åbo
tfn 050 301 7202
e-post: hiakontakt@gmail.com

Hörselföreningen i Karlebynejden rf

www.karlebynejden.horsel.fi
Ordf. Glenn Hassel
Flatabackevägen 14, 67500 Karleby
tfn 040 189 6448
e-post: glen.hassel@gmail.com

Hörselföreningen i Vasanejden rf

www.vasasvenska.horsel.fi
Ordf. Ulla-Maj Storsjö
Jarlstigen 6 A 19, 65610 Korsholm
tfn 050 352 7745
e-post: ullamaj.storsjo@gmail.com

Sydösterbottens hörselförening rf

www.sydosterbotten.horsel.fi
Ordf. Riitta Kentala
Träskbölevägen 676, 66295 Töjby
tfn 040 576 8898
e-post: rkentala@gmail.com

ANNONS

esse elektro-kraft
www.eekab.fi

Hörselföreningen i Västnyland rf

www.vastnyland.horsel.fi
Ordf. Ulf Heimberg
Skogsbyvägen 100, 10680 Skogby
tfn 040 843 9949
e-post: vastnyland@horsel.fi

Verksamhetsledare: Marika Faldetta
tfn. 045 1811 880
e-post: horsel.vn@outlook.com

Hörselföreningen i Östnyland rf

www.ostnyland.horsel.fi
Ordf. Anneli Holmberg
Biskopsgatan 8-10 B 11, 06100 Borgå
tfn 050 379 9972
e-post: ostnyland@horsel.fi

Jakobstadsnejdens hörselförening rf

www.jakobstadsnejden.horsel.fi
Ordf. Pehr Löf
Marstrandsvägen 9 B 6, 68600 Jakobstad
tfn 040 736 3991
Skr. Bo Forsman
Smedsvägen 11, 68600 Jakobstad
tfn. 0500 569946
e-post: bo.forsman44@gmail.com

Svenska hörselskadade i Åboland rf

www.aboland.horsel.fi
Ordf. Birgitta Kronberg
Tennbyvägen 28 bost 26, 21600 Pargas
tfn 040 718 9920
e-post: birgitta.kronberg46@gmail.com

Understödjande medlemmar:

Widex Akustik Oy, www.widex.fi

Boka gräsklippning

- Städning
- Byggstädning
- Fastighetsskötsel inom- och utomhus

Firma K. Rusk
Molpe | 046-574 3685
rusk.kristoffer@gmail.com

När hörapparaten börjar tänka själv

Text: Stefan Stenfelt

Artificiell intelligens, AI, har på kort tid förändrat allt från sjukvård till bilar och mobiltelefoner. Men många känner inte till att AI har använts i hörapparater i mer än två decennier. Redan 1999 användes en tidig form av AI när forskare vid National Acoustics Laboratory i Australien utvecklade den välkända anpassningsmetoden NAL-NL1. Målet var att optimera taluppfattningen för personer med olika typer av hörselnedsättning utan att ljudet skulle upplevas som obehagligt starkt. Då handlade det främst om avancerade matematiska modeller. I dag är tekniken betydligt mer sofistikerad.

Moderna hörapparater analyserar kontinuerligt ljudmiljön för att ge användaren bästa möjliga lyssningsupplevelse. Är man i ett tyst rum, på en bullrig restaurang eller ute i trafiken? AI-baserade system identifierar ljudmiljön och väljer automatiskt de inställningar som passar bäst. Ljudbehandlingen kan liknas vid ett avancerat mixerbord fullt av reglage. AI hjälper hörapparaten att justera parametrarna i realtid för att förstärka tal, minska störande bakgrundsljud och göra lyssnandet mindre ansträngande. Samtidigt skiljer sig olika tillverkares lösningar åt. Vissa system prioriterar maximal brusreducering, medan andra fokuserar mer på tydlighet i tal. I komplexa ljudmiljöer blir dessa skillnader tydliga.

Men även perfekt ljudklassificering har sina begränsningar. Två personer med samma hörselnedsättning kan ha helt olika behov i samma situation. En person vill kanske fokusera på samtalet framför sig, medan en annan vill höra omgivningen för att känna sig mer orienterad. Behoven kan dessutom variera hos samma person beroende på situation och dagsform. Därför blir hörapparater allt mer personliga. AI lär sig hur användaren brukar justera volym och ljud-

inställningar och försöker förutse framtida preferenser. Ju mer information systemet får, desto bättre kan anpassningen bli.

Sensorer spelar också en allt större roll. Många moderna hörapparater kan känna av rörelser och avgöra om användaren går, cyklar eller sitter stilla. Därefter kan mikrofonernas riktverkan och ljudbehandlingen anpassas automatiskt. Nästa steg är ännu mer avancerat. Vissa system använder redan huvudrörelser för att avgöra vem användaren vill lyssna på. Om man vrider huvudet mot en talare kan hörapparaten förstärka just den rösten. Forskare undersöker även möjligheten att använda ögonrörelser eller till och med läppavläsning för att förbättra taluppfattningen. Där befinner sig utvecklingen fortfarande på forskningsstadiet.

Samtidigt kräver AI kraftfulla processorer och hög batterikapacitet, något som fortfarande är en utmaning i små hörapparater. Därför kan vissa beräkningar i framtiden komma att utföras i en kopplad smarttelefon, medan hörapparaten sköter ljudbehandlingen i realtid.

AI förändrar redan hörselvården i grunden. Frågan är inte längre om hörapparater kan tänka, utan hur självständiga vi vill att de ska bli.

Stefan Stenfelt

- Professor och avdelningschef
- Sinnesorgan och kommunikation, Linköpings universitet (BKV)
- Forskar i hur ljud uppfattas och hur tekniska lösningar kan förbättra hörsel och hörselrehabilitering

Kurser som ger gemenskap, kunskap och stöd

Kursverksamheten har i många år varit en central del av Svenska hörselförbundets arbete. Genom temakurser för svenskspråkiga personer med hörselnedsättning och deras anhöriga erbjuds kunskap, gemenskap och kamrattstöd, tillsammans med konkreta verktyg för vardagen.

Text: Tina Kärkinen

För många deltagare i förbundets kurser handlar det om att få stanna upp i vardagen, få ny kunskap och möta andra i liknande situation. I kursutvärderingarna återkommer en stark känsla av igenkänning och trygghet.

Många beskriver hur mötet med andra har förändrat synen på den egna situationen. "Jag är inte ensam, vi är många och tekniken går framåt. Det finns hjälp att få", skriver en deltagare. För flera har just gemenskapen och samtalen utanför föreläsningssrummet varit avgörande. Orden vi-anda och gemenskap återkommer gång på gång.

Kurserna leder också till konkreta förändringar i vardagen. Deltagarna beskriver hur en ökad förståelse för hörseln och hörselnedsättning har lett till handling. "Jag blev vän med min hörapparat", skriver en deltagare.

Andra berättar hur de efter kursen börjat använda sina hörapparater regelbundet, fått dem bättre inställda eller tagit kontakt med audionom för vidare utredning. För vissa har kursen varit star-

Föreläsningar varvas med aktiviteter och gemensamma diskussioner. Bild: Annica Wahrman

ten på att få apparater till båda öronen – ett steg man tidigare tvekat inför. Även små, praktiska strategier har gjort stor skillnad. Deltagarna beskriver hur de blivit mer uppmärksamma på var de sitter i större utrymmen, hur de vänder sig mot den de talar med och vikten av ögonkontakt. "Jag ser på den jag talar med så att vi får ögonkontakt." Flera lyfter också insikten om hur hjärnan arbetar för att tolka ljud och ord – och hur hörhjälpmiddel kan ge avlastning, inte bara bättre hörsel.

För anhöriga har kurserna ofta inneburit ökad förståelse. Kommentarer som "min fru förstår mig bättre" och "förstår bättre min mans problem med hörsel" visar hur gemensamt lärande kan stärka både kommunikationen och relationerna.

Kurserna beskrivs som lärorika, stärkande och uppmuntrande. För många blir de ett bevis på att det aldrig är för sent att lära sig mer, ta hjälp och gå vidare.

"Jag är aldrig för gammal för att lära mig något nytt."

Ut på tur – oavsett väder. Bild: Tina Kärkinen

KURSER 2026

18-20.9 CI-kurs
Plats: Kvarkens vårdshus, Björköby
Målgrupp: Personer som har eller överväger att skaffa CI (kokleaimplantat).
Pris: 60€/person
Sista ansökningsdag: 7.8.2026

6-8.10 Bli vän med din hörapparat
Plats: Karleby
Målgrupp: Personer som vill komma igång med hörapparat användning
Pris: 60€/person
Sista ansökningsdag: 25.8.2026

10-12.11 Parkurs
Plats: Folkhälsan Solvalla, Esbo
Målgrupp: Personer med hörselnedsättning + anhörig
Pris: 60€/person
Sista ansökningsdag: 29.10.2026

SÅ ANSÖKER DU

Fyll blanketten på sidan 31-32 och skicka den till adressen längst ner på blanketten. Vänligen fyll i två blanketter för parkurser. Kom ihåg att posta din ansökan i tid - Postens leveranstider kan dra ut på tiden. Du kan även ansöka via vår webbsida: www.horsel.fi/kurser

Deltagare till våra kurser väljs på basis av ansökan. Personer som inte tidigare deltagit i en kurs har företräde. Från och med 2025 kan du delta högst varannat år i förbundets STEA-finansierade kursverksamhet. Ändringen möjliggör att alla får plats på kurserna och att det alltid finns ny information och kunskap om hörsel för de som deltar aktivt i kurserna. Kriterier för deltagande är även sociala faktorer och hälsfaktorer. Man behöver inte vara medlem i en hörsselförening för att ansöka till våra kurser!

Vid frågor kontakta oss på e-post kansli@horsel.fi, tfn. 050 476 2475. Vid avbokning senast två veckor före kursstart uppbärs ingen avgift. Vid senare avbokning krävs läkarintyg. Meddela kursledaren senast 10 dagar före kursstart om du sover hemma, uteblir från programpunkt eller måltid som medför kostnad. Antalet deltagare på kurserna är 12-16 personer.

ANSÖKNINGSBLANKETT TILL KURS

Namn på kurs jag ansöker till: _____		
Tidpunkt för kurs: _____		
Namn	Kvinna ☐ Man ☐	Födelseår
Adress		
Postnummer	Ort	
E-post		
Telefon		
Anhörig som kan kontaktas vid behov		Person jag tar med på parkursen
Namn	Namn, födelseår	
Telefon	Telefon	
Har du tidigare deltagit på våra kurser? ☐ Nej ☐ Ja, vilket år?		
Egen bedömning av hörselskada ☐ lindrig ☐ medelsvår ☐ grav ☐ ingen hörselskada		
Användning av hörapparat Jag använder mina hörapparater eller CI dagligen: ☐ under 2h ☐ 2-4h ☐ 4-6h ☐ hela dagen ☐ jag har inte lärt mig använda mina hörapparater regelbundet		
Har du t-läge? ☐ ja ☐ nej ☐ vet ej ☐ jag har inte hörapparat		
Berätta hur hörselskadan påverkar ditt dagliga liv		
Annat relevant som kursledaren bör veta		

VÄND

Varför vill du komma på Svenska hörselförbundets kurs?
Vad vill du ha ut av kursen? (välj alla lämpliga alternativ) ☐ hjälp med hörapparaten ☐ kamratstöd ☐ info om hörsel ☐ info om hörhjälpmedel ☐ motivation för hörapparatsanvändning ☐ stödja min partner ☐ avslappning och vila ☐ annat, beskriv _____
Hur rör du dig? ☐ obehindrat ☐ jag kan inte gå i trappor ☐ jag använder rollator/stav/rullstol
Var fick du information om kursen? ☐ E-post ☐ lokal hörselförening ☐ Vi hörs ☐ hörselstation ☐ horsel.fi ☐ dagstidning ☐ Facebook ☐ annat, var?
Specialdieter, allergier
Datum och underskrift

Genom att underteckna denna ansökningsblankett godkänner du att dina personuppgifter lagras i enlighet med Svenska hörselförbundets dataskyddsbeskrivning. Mer info på www.horsel.fi

Sista ansökningsdag till kursen du ansöker till hittar du vid kursbeskrivningen i Vi hörs eller på www.horsel.fi.

Blanketten postas till:
Svenska hörselförbundet
Nordenskiöldsgatan 18A
00250 Helsingfors

Svenska hörselförbundets medlemsföreningar finns till för alla med nedsatt hörsel och deras anhöriga. Våra nio lokala föreningar runtom i Finland erbjuder gemenskap, stöd och aktiviteter på svenska. Förbundet har idag nio lokala medlemsföreningar runtom i Finland med sammanlagt ca 3373 medlemmar.

För 45 år sedan, den 18 maj 1981, samlades 40 personer i församlingshemmet i Åbo till ett konstituerande möte för föreningen. Clara Björk valdes till ordförande för mötet och valdes därefter till föreningens första ordförande. Organisationschefen för Kuulonhuoltoliitto ry hade objuden kommit till mötet och betonade hur viktigt det är att hörselskadade sammansluter sig. I den efterföljande diskussionen beslöts att man inte ansluter sig till det finska förbundet. Idag som är kan vi säga att det var ett klokt beslut. Mötet avslutades med en hälsning till socialskötaren Eva Holmberg på ÅUCS som hade kommit på idén om en egen förening för hörselskadade i Åboland.

Några år senare tog Tryggve Eklund från hörselföreningen i Helsingfors kontakt med Clara och dessa två eldsjälar lyckades med sina planer att bilda ett svenskt förbund. Stor glädje för dem var det då grundandet av ett förbund för fem svenska föreningar för hörselskadade ägde rum den 13 november 1986. Förbundet Finlands svenska hörselskadade rf, idag Svenska hörselförbundet rf fyller 40 år i år. Nästan allt sen starten har Svenska hörselskadade i Åboland rf haft hörselrådgivarverksamhet. Det utsågs personer som medlemmarna kunde ringa till vid problem med hörseln och på månadsmöten var en sjukskötare från ÅUCS på plats och gav personlig rådgivning. Hösten 1985 arrangerade föreningen en tredelad kurs och skollade två personer till rehabiliteringshandlare. Denna skolning blev grunden till den utbildning av hörselrådgivare som Svenska hörselförbundet inledde år 2000.

Föreningens verksamhet uppskattas, det ordnas något för alla. Månadsmöten med information och underhållning, personliga

hörselrådgivningstillfällen, en årlig hörseldag med olika teman och en hemlig resa, teaterresor och utfärder. Varje år ordnas också en flera dagars resa till nordiska och baltiska länder. Årets resa går till Mellersta Finland. Att delta i marknader och mässor ger synlighet och många har besökt vårt bord och fått information. Medlemsantalet har som mest varit över 700, idag är det lite under. Nya möjligheter, utmaningar och människomöten fyllda med glädje och hörselgemenskap ser vi fram emot.

Vi står redo att välkomna liten och stor till vårt bord under Pargasdagarna.

Årsmötet 2026 "... upp stiger armen, andra armen sen, sätt armarna åt sidan och krama om en vän."

Birgitta Kronberg, ordförande

Jakobstadsnejdens hörsselförening rf • jakobstadsnejden.horsel.fi

Jakobstadsnejdens hörsselförening rf är en frivillig förening för personer med nedsatt hörsel och för andra som stöder den verksamheten. Vårt verksamhetsområde är Jakobstad, Nykarleby, Pedersöre, Larsmo och Vörå.

Föreningen fick sin upprinnelse för tio-tals år sedan när Svenska hörselskadade i Nykarlebynejden r.f. grundades. År 1999 ändrades föreningens namn till Nykarlebynejdens hörsselförening r.f. och 18.3.2025 godkände årsmötet ett namnbyte till Jakobstadsnejdens hörsselförening rf.

Medlemsantalet har ökat stadigt de senaste två åren och vi har nu 322 registrerade medlemmar. Medelåldern är 80 år, vilket är en utmaning för framtiden. Föreningen ordnar sociala träffar, utbildning och korta resor för att öka kunskapen och skapa stimulerande gemenskap. Allsången har blivit populär på våra regelbundna månadsträffar.

Vi har i medeltal 70 deltagare vid våra månadsmöten. Vi har tillgång till skrivtolkar vid nästan alla möten och har haft goda experter som föreläsare. De har kommit från Välfärdsområdet, Malmiska hörselstation, Aurix och vårt eget förbund. Vi köper också dessa tjänster av privata experter.

Hörselrådgivning med apparatservice erbjuds var annan vecka vintertid tack vare fyra utbildade rådgivare och två erfarenhetsexperter. Rådgivningen är gratis.

Vår intressebevakning har inneburit bevakning av hörselservice i vårt välfärdsområde. Vi ser till att personer med hörselnedsättning har tillgång till hjälpmedel, skrivtolkning och service som ger så god livskvalitet som möjligt. Vi ansvarar för information till samhället för att skapa förutsättningar för en hörselvänlig livsmiljö.

Pehr Löf, ordförande

Hörsselföreningen i Vasanejden rf • vasasvenska.horsel.fi

Hörsselföreningen i Vasanejden samlar hörselskadade, deras familjer och vänner i Vasa, Korsholm, Vörå och Malax. Genom åren har föreningen fungerat som en lokal mötesplats där hörselfrågor står i centrum och där medlemmar kan ta del av både aktiviteter och information.

Verksamheten omfattar månadsträffar, utfärder och informationstillfällen som ordnas regelbundet under året. Programmet ger utrymme för både social samvaro och möjlighet att ta del av aktuell kunskap om hörsel, hjälpmedel och vardags-

liv med hörselnedsättning. Föreningen erbjuder också personlig hörselrådgivning som ett stöd för den som behöver det. Tillgänglighet är en självklar del av föreningens verksamhet. Vid sammankomster används skrivtolkning och induktions-slinga, vilket gör det möjligt för deltagarna att ta del av innehållet på lika villkor.

Hörsselföreningen i Vasanejden fortsätter att vara en samlande kraft i regionen – en plats där medlemmar möts, utbyter erfarenheter och delar ett gemensamt intresse för hörsel och delaktighet.

HiA - Hörselskadade i arbetslivet rf • hia.horsel.fi

HiA är den yngsta föreningen inom Svenska hörselförbundet och också den förening som har lägst medelålder bland sina medlemmar. Som namnet antyder ligger verksamhetens fokus på personer i arbetsför ålder men vi välkomnar medlemmar i alla åldrar. Åldersspannet i föreningen är 3-94 år.

Att föreningen år 2026 skulle ha över 500 medlemmar runt om hela Svenskfinland var nog inget vi förutsåg den fina sommardagen 2009 när ett aktivt gäng höll konstituerande möte på restaurang Strampen i Vasa. Föreningens syfte som vi formulerade då gäller dock än: Syftet med föreningen är arbeta för ett samhälle där hörselskadade kan vara fullt delaktiga i arbetsliv, studier, kultur och politik. Föreningen är en mötesplats som erbjuder medlemmarna råd och stöd i hörselfrågor, kunskaper om nya hjälpmedel och stärkt självförtroende.

I och med att våra medlemmar är utspridda över hela Svenskfinland har vi lite mer logistiska utmaningar än de lokala föreningarna och därför har vi – förutom hörselrådgivning och månatliga träffar på olika orter - valt att satsa stort på ett evenemang varje år: Guldhelgen! Den första Guldhelgen ordnades 2015 och den har nu blivit något av ett varumärke för HiA; en tillställning som riktar sig till aktiva personer i alla åldrar. Den innehåller lekar och rörelseaktiviteter för barn,

HiAs ungdomsläger i Hunujärvi 2025

hörselrelaterade föreläsningar, demonstration av hjälpmedel, program riktat specifikt till unga, gott om möjligheter till fri samvaro, underhållning, god mat med mera. En guldkant på tillvaron helt enkelt. Stor uppmärksamhet fästs givetvis vid att alla skall kunna ta del av det som sägs och görs, oberoende av graden av hörselnedsättning.

Många väljer att skriva in hela familjen som medlemmar i HiA. Att vara hörselskadad är något som berör hela familjen och vi har flera familjer med tre generationer som återkommer på Guldhelgen varje år. Många väljer också att bli kvar i föreningen trots uppnådd pensionsålder. Vi pratar därför numera mer och mer om att vi är en förening för hörselskadade i aktiv ålder.

Anne Sjökvist, ordförande

Hörsselföreningen i Karlebynejden rf • karlebynejden.horsel.fi

Hörsselföreningen i Karlebynejden verkar i Karleby och Kronoby, med medlemmar även från närliggande områden som Larsmo. Föreningen samlar personer med hörselnedsättning och deras anhöriga och erbjuder regelbundna månadssamlingar, förutom under sommaren. Programmet varierar och innehåller bland annat aktuell information, musik och gemensam samvaro.

Under året ordnas även utflykter och andra aktiviteter som ger möjlighet att träffas och dela erfarenheter. Hörselrådgivning är en viktig del av verksamheten, och utbildade rådgivare erbjuder stöd i frågor om hörsel och hjälpmedel. Föreningen bidrar därmed till ökad kunskap och gemenskap kring hörselfrågor.

Sydösterbottens hörselförening r.f. är en av nio medlemsföreningar som hör till svenska hörselförbundet. Med 483 medlemmar är vår förening den tredje största av dem. Verksamheten började år 1987 så 40-årsstrecket nås redan nästa höst. Verksamhetsområdet är vidsträckt och omfattar Kristinestad, Kaskö, Närpes och Korsnäs.

På grund av långa avstånd och för att bättra på våra medlemmar brukar vi utlokalisera våra tillställningar och möten till olika platser i området. Om julfesten arrangeras ett år i Korsnäs blir det kanske Närpes tur följande gång.

Hörseldag i Kristinestad 18.4.2026 med Tjocks spelmannslag.

Även hörselcaféer ambulerar från ort till ort så alla med nedsatt hörsel kan känna sig likvärdigt behandlade och delaktiga. Rekreation och samvaro sker med låg tröskel

Må bra-dagar ordnades på Härmä SPA för yngre pensionärer, med övernattnig, tai chi, föreläsning och gemenskap. Här tävlar vi i att skära en trolldegstårta utan att den smulas sönder.

Österbottnisk sommarfest i Karleby. Glada resenärer från vår förening med Anita Ismark, vice.ordf. i Svenska hörselförbundet andra från vänster.

och gemenskap kring kaffebordet, samtidigt med ett kulturellt inslag, ofta med musik och intressanta föreläsningar. Gemensamma "hemliga resor" och må bra-dagar hör till uppskattade händelser som förgyller vardagen.

Samarbetet med hörselförbundet sker smidigt. På styrelsemöten går vi genom material som sänts från personalen i förbundets kansli till föreningens förfogande. Vi har förmånen att ha hörselförbundets viceordförande, Anita Ismark, också som medlem i vår styrelse. Den länken möjliggör snabb och viktig kunskapsförmedling till vår hörselförening.

Behovet med hörselrådgivning har ökat med ökat medlemsantal. Lyckligtvis fick föreningen tillgång till en tredje hörselrådgivare i år. Hörselrådgivarna med kamrattstöden ger information, handledning och stöd åt medlemmarna och deras anhöriga. Kontakt till medlemmarna hålls via utanonserade telefonmottagningarna och fysiska mottagningar, e-post, sms-kontakter och även hembesök.

Riitta Kentala, styrelseordförande

Sydösterbottens hörselförening r.f. gratulerar förbundets 40-åriga arbete för öronhälsans bästa samt gratulerar varmt 100-åriga Helsingforsförening för sitt jubileumsår.

Ett sekel av hörselgemenskap

Vårsolen lyser och värmer, fåglarna sjunger medan mössöronen på björkarna blir allt större. Trots de sköna dagarna går mina tankar till den färgsprakande hösten och Helsingforsregionens hörselförenings inledning av terminen. Vår vana trogen planerar vi program för varje måndag med hörselrådgivning och hörselgemenskap en gång per månad. Det är ett knepigt pussel att få allt att stämma då den inbokade föreläsaren ska påminnas om sitt flera månader tidigare bokade föredrag, upplysas om tekniken i vår lokal och skrivtolken inta sin plats.

Våra medlemmar kommer troget till Tölögatan trots rusk och vinande vintervindar. Efter föredraget med efterföljande diskussion serverar vår duktiga Ahmed Hamiti uppiggande kaffe med tilltugg. Vid behov ger våra två hörselrådgivare stöd och information om hörapparaterna. Halle, Harriet von Koskull, har utöver sitt mångåriga och krävande värv som ordförande, fungerat som hörselrådgivare, från och med i år tillsammans med Alice Berghäll. Våra medlemmar står i kö för att få hjälp med apparater som varken hålls i öronen eller fungerar med önskad volym.

Omslagsbild: Cata Portin

Min tid som medlem i föreningen har hunnit bli hela tio år. De åren har gett mig både stöd och insyn i de hörselskadades vardag. Vi förstår varandra och finner gemenskap i vårt handikapp, vi behöver de regelbundna satsarna. Precis denna starka gemenskap har Helsingforsregionens hörselförening velat fånga i sin Historik "100 år av hörselgemenskap". Boken är ett treårigt projekt som målmedvetet förverkligats av Monica Bäckström. Svängarna har varit många och besvärliga men med hjälp av aktiva medlemmar, såsom Moritz Wegar med ett långt perspektiv, har minnen omvandlats till levande texter av Gita Lindholm.

Experter å sin sida, Helge Rask-Nielsen, Harriet von Koskull och Dick Lundmark, har beskrivit den medicinska och tekniska sidan av problematiken. Texterna, varvade med fotografier funna såväl i privata album som tagna i föreningens lokal av Cata Portin, ger djup åt berättelsen. Anders Carpelan, grafiker, och Myrika Ek-bom, redaktör, har med sin professionalism gett historiken en värdig inramning.

Historiken kom lämpligt ut till det stora jubileet som firades 16.5.2026 i Ostrobotnias festsal på Museigatan. Helsingforsregionens hörselförening, HrH, celebrerade fyllda 100 år medan Svenska hörselförbundet firade uppnådda 40 år. Förbundet har i tiderna utgått från HrH vilket ger oss en naturlig orsak att jublera tillsammans. I snart två år har vi planerat evenemanget som blev ett både trevligt och minnesvärt inslag i de hörselskadades gemenskap. Föreningens styrelsemedlem Wilhelm Holmberg har sett till att budgeten hålls inom ramarna. Vi noterar med tacksamhet att historiken och jubileet har understötts av flera fonder.

Samarbetet med Svenska hörsselförbundet har löpt friktionsfritt och det har glatt alldeles särskilt undertecknad som invaldes i Svenska hörsselförbundets styrelse på Förbundskongressen i Tammerfors i november. Det kalla vintriga veckoslutet har i skrivande stund förbytts i maj månad med "sol ute, sol inne, sol i hjärta, sol i minne", en strålande inramning för jubileet.

Solveig Thun-Wilén
sekreterare i
Helsingforsregionens
hörsselförening,
styrelsemedlem i Svenska
hörsselförbundet 2026-2028

Hörsselföreningen i Västnyland rf • vastnyland.horsel.fi

Hörsselföreningen i Västnyland grundades 1987 och har under åren byggt upp en mångsidig verksamhet i regionen. Föreningen verkar inom ett geografiskt brett område och erbjuder aktiviteter och service för personer med hörselnedsättning samt deras anhöriga. Verksamheten omfattar bland annat hörselrådgivning, föreningsträffar och olika evenemang under året. Vid rådgivningen kan medlemmar få handledning och hjälp med sina hörhjälpmedel, vilket utgör ett viktigt stöd i vardagen. Föreningen ordnar också träffar med föreläsningar, servering och social samvaro, samt utfärder och gemensamma aktiviteter.

Tillgänglighet och praktiska lösningar är en del av verksamheten. Hörselrådgivning erbjuds regelbundet på flera orter, och vid evenemang eftersträvas god hörbarhet genom till exempel användning av hörselsystem och skrivtolkning. Föreningen erbjuder även möjlighet att låna hjälpmedel vid behov. Föreningens målsättning är att ordna verksamhet som är lärande, uppbyggande och socialt engagerande. Genom sitt arbete bidrar Hörsselföreningen i Västnyland till att sprida information om hörsel och skapa möjligheter till deltagande i föreningens aktiviteter.

Hörsselföreningen i Östnyland rf • ostnyland.horsel.fi

Hörsselföreningen i Östnyland kan se tillbaka på över 40 aktiva år. Föreningen, med rötter i slutet av 1980-talet, verkar i Borgå, Sibbo och Lovisa och samlar personer med hörselnedsättning samt deras anhöriga i regionen. Under åren har verksamheten utvecklats till att omfatta både information, rådgivning och social samvaro. Vid föreningens träffar erbjuds möjlighet att testa sin hörsel, få hjälp med inställning och underhåll av hörapparater samt rådgivning i frågor som rör hörsel och hjälpmedel. Samtidigt utgör träffarna en möjlighet att mötas över en kopp kaffe, ta del av

föreläsningar och gemensamt program. Föreningen ordnar regelbundet sammankomster, ofta dagtid, samt utfärder och andra aktiviteter. Kamratstödet är en viktig del av verksamheten, liksom möjligheten att få information om hur hörselnedsättning kan påverka vardagen. Föreningens 40-årsjubileum uppmärksammades i samband med den traditionella jullunchen som ordnades i församlingshemmet i Borgå på Sibeliusdagen den 8 december. Jubileet samlade ett 80-tal medlemmar, och programmet präglades av musik av Jean Sibelius.

Äntligen - trägen vinner

"Trägen vinner" är ett av mina absoluta favorituttryck. Det inger hopp om att kunna nå sina mål och det i sin tur ger kraft att arbeta vidare. Det är inget ovanligt med långa processer inom samhällsligt beslutsfattande. Långa processer ställer hårda krav på långsiktig intressebevakning, vilket helt berättigat kan upplevas som tungt och stundvis frustrerande inom tredje sektorn. Personer hinns bytas ut och det finns så mycket annat viktigt på agendan också.

Audionomutbildning på svenska har länge funnits på Svenska hörsselförbundets prioritetlista. Många år har denna viktiga utbildning funnits på agendan och många har de kontakter varit som velat veta vad som händer och vad vi inom hörsselförbundet konkret gör för att få till stånd utbildningen.

Och visst har vi gjort mycket tillsammans med vår verksamhetsledare Nora. Utrett, samlat statistik och fakta, diskuterat, hittat nya potentiella samarbetspartners, haft möten och många är de vägar vi vandrat för att nå en lösning. Vägar som av orsaker vi inte kunnat påverka lett oss till återvändsgränder. Och visst har det känts tungt att stå vid en återvändsgränd samtidigt som vi upplevt hur behovet av audionomtjänster stadigt växer.

Alla pusselbitar har nu äntligen fallit på plats. Lösningen där Arcada förverkligar en svenskspråkig audionomutbildning som Svenska kulturfonden startfinansierar är välkommen. Dessutom har även andra fonder sett vikten av att utbildningen blir av. Vi är glada över att Arcada visat intresse och att Kulturfonden kan stödja den här typen av engångssatsningar på strategiskt viktiga utbildningar på svenska. Det är klart att de finlandssvenska fonderna inte kan upprätthålla utbildning som det offentliga borde finansiera. Men Kulturfonden och säkert också andra fonder kan göra strategiska satsningar som möjliggör att en utbildning kommer igång. Eller genomförs en gång under en överskådlig framtid.

Det är fantastiskt att vi nu kan utbilda audionomer på svenska för att bättre kunna trygga och erbjuda service på svenska. Servicebehovet växer i och med vår åldrande befolkning och audionomer kan med sin sakkunskap på ett mångsidigt sätt skapa förutsättningar för en bättre livskvalitet.

Jag är oerhört glad för att jag som ordförande för Svenska hörsselförbundet hann och kunde vara med och hitta en framkomlig väg för audionomutbildningen på svenska. Det kändes verkligen bra då vi efter flera år hittade två aktörer som insåg vikten av audionomutbildningen. Och som genast hittade varandra. Jag vill rikta ett varmt tack till Arcada och Svenska kulturfonden - många är de som kommer att vara tacksamma för er insats.

Svenska hörsselförbundet är nu den trägena som vann. Eller egentligen så är det alla som är i behov av audionomernas service på svenska som är de verkliga vinnarna. Hur som helst - låt oss tillsammans glädjas!

Mikaela Nylander

Stolt tidigare ordförande för Svenska hörsselförbundet

Studera till audionom!

Vill du bli expert på hörselvård och audiologisk rehabilitering?

Arcadas nya audionomutbildning på 1,5 år är för dig som vill bredda din yrkeskompetens på svenska, och redan har en yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovård. Studiestart hösten 2026.

Anmäl dig senast 15.6.2026 → www.arcada.fi/audionom

Jan-Magnus Janssons plats 1
00560 Helsingfors